

zaaknummer: 761064
afdelingsnaam: BenO-Leef- & Vestigingsklimaat
steller: René Pauw
telefoonnummer: 06-41 00 51 11

onderwerp: Intrekken Subsidieregeling lokale media 2020

Voorstel

1. De evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020 vast te stellen;
2. De Subsidieregeling lokale media 2020 op 19 mei 2021 in te trekken;
3. De ontwikkelkosten van het Toekomstplan lokale media en journalistiek, zijnde maximaal € 9.000 te dekken vanuit het programmabudget Economie en Media;
4. De raad te informeren met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Samenvatting

De Subsidieregeling lokale media 2020 is een jaar van kracht en wordt na een evaluatie ingetrokken, zoals toegezegd in de gecombineerde commissie van 16 april 2020. Voor verdere invulling van M18-109 wordt de laatste hand gelegd aan een Toekomstplan lokale media en journalistiek, dat in september zal worden voorgelegd aan de commissie ter advisering aan het college.

Inleiding

- In motie [M18-109](#) aangenomen op 12 december 2018, worden wij verzocht een onafhankelijk Hilversums mediafonds op te zetten, gericht op het behoud van lokale/regionale media en journalistiek. Het fonds moet conform motie de bevoegdheid hebben projectmatig subsidies toe te kennen ter bevordering van Lokale en Regionale onderzoeksjournalistiek. Dit mediafonds wordt tevens gevraagd trekker te zijn van een Toekomstplan Lokale en Regionale media en Journalistiek. Gevraagd wordt verder de voor het versterken van lokale/regionale media geoormerkte gelden aan dit fonds te doteren. Dit laatste heeft betrekking op de reserve Regionaal Mediafonds (RMC).
- Medio 2019 hebben wij besloten om in te zetten op een subsidieregeling in plaats van op een fonds. Dit als gevolg van de hoge overheadkosten die een fonds met zich mee zou brengen in relatie tot de beschikbare middelen. Zie ook de wethoudersbrief in bijlage 3.
- Het verzoek van de raad voor het opzetten van een mediafonds is daarom door ons ingevuld met de Subsidieregeling lokale media 2020, die op 8 mei 2020 van kracht is geworden en waarbij de uitvoering is aangepast op de coronacrisis.
- In de gecombineerde commissie van 16 april 2020 hebben wij toegezegd de looptijd van de subsidieregeling die op 8 mei van kracht zou worden te verkorten naar één jaar, of korter als dat mogelijk is (toezegging T20-036¹, onderdeel 4).

¹ Toezegging T 20-036:

Wethouder Scheepers zegt toe om de regeling op de volgende onderdelen aan te passen en de nieuwe regeling aan de raad toe te sturen (T20/36): 1. de behandeltermijn van 12 weken wordt verkort (artikel 5.6); 2. er wordt een nuancering aangebracht, daar waar het woord 'rechtspersonen' wordt gebruikt, waardoor helder wordt dat ook kleine zelfstandigen gebruik van de regeling kunnen maken; 3. subjectieve woorden zoals 'saamhorigheid' en 'constructief' worden verwijderd (artikel 1); 4. de werkingsduur van de regeling wordt verkort van drie jaar naar één jaar, of korter als dat mogelijk is (artikel 2.1); 5. artikel 4.1 (volgorde van indienen) wordt aangepast, zodat helder is dat niet de eerste aanvrager alle middelen kan gebruiken maar er rekening wordt gehouden met toekomstige aanvragen.

- Op 23 juni 2020 is de op 8 mei van kracht geworden vigerende subsidieregeling aangepast, omdat het college de subsidie onvoldoende gericht vond op het stimuleren van de activiteit “nieuwsgering”. In de nieuwe versie van de regeling (23 juni 2020) zijn daarom de criteria aangepast. Daardoor werd de subsidie enkel nog toegekend wanneer er sprake was van de activiteit “nieuwsgering”. Tevens werd een hardheidsclausule opgenomen. Dit stelde ons in staat een besluit te nemen dat afweek van de beoordeling op grond van de Afwegingskaders.
- Met de op 23 juni 2020 aangepaste regeling werden de volgende twee zaken beoogd. Ten eerste het bestaande lokale media aanbod in stand houden dat dreigde te verdwijnen als gevolg van de coronacrisis. Ten tweede de lokale nieuwsvoorziening versterken of aanvullen met nieuwe projecten. Eén van de voorwaarden aan de projecten was dat deze zouden aansluiten bij de behoeften die door de coronacrisis zijn ontstaan.
- Op 9 september 2020 heeft de gemeenteraad middels een begrotingswijziging een bedrag van € 260.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de regeling, gedekt door een onttrekking uit de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC).
- Motie M18-109 is op dit moment deels uitgevoerd. Wat resteert is de formulering en uitvoering van een Toekomstplan Lokale en Regionale media, waarvan het Mediafonds een onderdeel vormt.

Evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020

Vanuit de regeling zijn in de beginperiode van de pandemie twee bedreigde lokale media ondersteund. Van de vijf nieuwe initiatieven die met de regeling zijn ondersteund zijn er inmiddels drie afgerond, twee projecten starten de komende maanden.

Voor wat betreft de nieuwe initiatieven is gebleken dat in Hilversum veel nieuwe ideeën leven over het uitbreiden van lokale media. Opvallend is dat nieuwe formats zijn ontwikkeld en dat de initiatiefnemers sterk hebben ingezet op samenwerking, zowel onderling als met organisaties en bewoners. Naast deze opbrengst zijn er ook kanttekeningen. Zo is de cofinanciering van projecten slechts ten dele gelukt, en heeft het beoordelen van aanvragen met betrekking tot content veel aandacht en tijd gekost. Er was wat dat betreft behoefte aan scherpere kaders, anderzijds willen we als gemeente zo min mogelijk bepalend zijn waar het de inhoud betreft. Tenslotte is er de kwestie van promotie en bereik die ook bij bestaande lokale media speelt. Hoe garanderen we dat nieuwe lokale media initiatieven een zo groot mogelijk Hilversums publiek bereiken?

Het bovenstaande wordt meegenomen bij de ontwikkeling van het Toekomstplan.

Toekomstplan lokale media en journalistiek

Het Toekomstplan wordt ontwikkeld op basis van de onderstaande vertrekpunten. Deze zijn gebaseerd op motie [M18-109](#), de op 8 juli 2019 verzonden wethoudersbrief (bijlage 3), de opbrengst van en ervaring met de Subsidieregeling lokale media 2020 (bijlage 1), en diverse onderzoeken, waaronder het [Digital News Report 2020](#), uitgevoerd door Reuters Institute for the Study of Journalism en het Commissariaat voor de Media.

1. Het Toekomstplan beschrijft een programma waarmee diverse partijen de komende drie jaar zichtbaar en gecoördineerd inzetten op Hilversumse lokale media en journalistiek. Het programma is gericht op het behoud en de versterking van de Hilversumse lokale media gezien het belang daarvan voor de lokale democratie en maatschappelijke betrokkenheid. Het programma ondersteunt bestaande en nieuwe mediaprojecten die bijdragen aan het hierboven omschreven maatschappelijk doel.
2. In september 2021 zal aan de raad worden voorgesteld om de beschikbare middelen Regionaal Media Centrum (RMC), zijnde € 124.457,- aan te wenden voor de uitvoering van het Toekomstplan. Tevens zal worden voorgesteld om het restant van de reserve Regionaal Media Centrum (RMC) van € 116.000 beschikbaar te houden voor een eventuele onttrekking in een later stadium. Uitgangspunt is dat de som van deze bedragen dekking bieden voor uitvoering van het Toekomstplan / het programma voor een periode van drie jaar.

3. De gemeente is eigenaar en aanjager van het programma en stuurt op uitvoering door mediapartijen die zich aan het programma verbinden. De gemeente (co)financiert het programma vanuit het mediafonds/de reserve Regionaal Media Centrum (RMC).
4. Bij de vormgeving van het programma worden externe partijen betrokken, zoals mogelijk: NH Media, Beeld en Geluid, de Gooi en Eembode, de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NVJ), de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ).
5. Het programma wordt voor wat betreft de inhoud gebaseerd op resultaten van nieuw en bestaand onderzoek naar de effectiviteit en het bereik van lokale media, op de inzet van lokale media partijen die in Hilversum actief zijn, op de opbrengst van de Subsidieregeling lokale media 2020 en op journalistieke expertise van binnen en buiten Hilversum.
6. Voor de sturing van het programma wordt een taskforce samengesteld, waarin journalistieke expertise is vertegenwoordigd. Een van de taken van de taskforce is het borgen van journalistieke onafhankelijkheid en het voorkomen van gemeentelijke en politieke inmenging in de berichtgeving die direct of indirect uit het programma voortkomt.
7. Het programma zet in op het actief betrekken van de Hilversummers en hun netwerken bij de uit te voeren projecten, inclusief netwerken van jongeren en netwerken van Hilversummers met een niet-westerse achtergrond. Uit onderzoek, waaronder het [Digital News Report 2020](#) blijkt dat deze beide groepen door lokaal nieuws slecht wordt bereikt. Dit wordt gezien als een belangrijke bedreiging voor het voortbestaan van lokale media en journalistiek.
8. De invloed van datagedreven ontwikkelingen op nieuws is groot, getuige de invloed van filtering door algoritmen bij het non-lineair media-aanbod, maar ook de invloed van datamining en zoek-algoritmen op de journalistiek en de gerichte verspreiding van nepnieuws. Het programma zet daarom in op bewustwording en handelingsperspectief via een programmalijn mediawijsheid.
9. Het programma stimuleert zichtbaarheid van de eruit voortkomende lokale media-uitingen en zet in op vindbaarheid van deze uitingen door Hilversummers. Het programma is transparant en de inzichten zijn beschikbaar als open source, wat (regio) gemeenten de kans biedt onderdelen in te zetten ter versterking van de eigen lokale media.

Argumenten

Voor wat betreft beslispunten 1 en 2

Het compenseren van corona-verliezen vanuit de Subsidieregeling lokale media 2020 is niet langer nodig want er zijn landelijke regelingen beschikbaar. De inzet op het behouden en aanvullen van lokale media kan na dit eerste jaar beter op een duurzame en gecoördineerde manier gebeuren. De regeling heeft naast inzicht in lokale media en verbindingen tussen partijen vijf nieuwe initiatieven opgeleverd. Het langer laten voortbestaan van de regeling zou leiden tot nog meer initiatieven wat de kans op versnippering vergroot; elk initiatief ‘doet zijn ding’, maar coördinatie ontbreekt waardoor het resultaat niet optimaal is. Om de lokale media en journalistiek voor een langere periode en op een gecoördineerde manier verder te brengen is een programmatisch instrument geschikter. Dit programmatisch instrument zal worden beschreven in het Toekomstplan.

Voor wat betreft beslispunt 3

Voor het ontwikkelen van het Toekomstplan is aanvullend onderzoek nodig naar bijvoorbeeld het bereik van NH Gooi. Dit dient als nulmeting zodat het resultaat van het Toekomstplan kan worden gemonitord, en geeft inzicht in hoe het bereik zich verhoudt met andere gemeenten. Daarnaast is een actieve verkenning nodig van de samenwerking tussen mediapartijen, waaronder NH Media, Beeld en Geluid, Enter Media, en Hilversumse bewoners en organisaties. Daarbij worden doelgroepen betrokken die doorgaans slecht door lokale media worden bereikt. Deze praktische verkenning voorkomt dat te betrekken partijen worden geconfronteerd met een plan waarin zij zich niet herkennen.

Financiën, middelen & capaciteit

Stand van zaken reserve Regionaal Mediacentrum (RMC) per 18 mei 2021

A	Op 9 sept 2020 door de raad beschikbaar gesteld ten laste van de reserve Regionaal Mediacentrum	€ 260.000
B	Werkelijke uitgaven (7 aanvragen verleend, 23 geweigerd)	€ -135.543
C	Restant van het op 9 sept. 2020 door de raad beschikbaar gestelde bedrag (A minus B)	€ 124.457
D	Stand van de reserve Regionaal Mediacentrum (RMC)	€ 116.000
E	Dekking voor het Toekomstplan / programma lokale media en journalistiek voor de komende 3 jaar	€ 240.457

Ontwikkelkosten Toekomstplan lokale media en journalistiek

aanvullend onderzoek naar het bereik van lokale media in Hilversum	€ 2.000
actieve pilots met jongeren en Hilversummers met niet-westerse achtergrond	€ 4.000
Betrekken externe expertise journalistiek	€ 3.000
Totaal:	€ 9.000

Capaciteit

Benodigde capaciteit gedurende ontwikkeling Toekomstplan	0,4 FTE
--	---------

De benodigde capaciteit is beschikbaar binnen het programma Economie en Media.

Uitvoering

- Intrekken van de Subsidieregeling lokale media 2020 op 19 mei 2020;
- De intrekking publiceren op de voorgeschreven wijze;
- Verzenden van de bijgevoegde raadsinformatiebrief;
- Voltooien van het Toekomstplan lokale media en journalistiek.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlagen

1. Evaluatie Subsidieregeling lokale media 2020
2. Subsidieregeling lokale media 2020
3. Motie M18-109, Wethoudersbrief 8 juli 2019
4. Raadsinformatiebrief Subsidieregeling lokale media 2020